

РЕШЕНИЕ

№ 277

гр. Пловдив, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IX СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николинка Г. Цветкова

Членове: Фаня Т. Рабчева Калчишкова
Елена З. Калпачка

при участието на секретаря Пенка В. Георгиева като разгледа докладваното от Фаня Т. Рабчева Калчишкова Въззивно гражданско дело № 20225300502677 по описа за 2022 година

Производство по чл.258, ал.1 и сл. ГПК.

Делото е образувано по жалба на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД -гр.София, представлявано от ИД Ю. Ю., чрез юриск.Ц. П. против Решение № 2612/ 12.07.2022г. постановено по гр.д.№ 12594/ 2021г. по описа на ПРС – 19 гр.с., с което изцяло са отхвърлени предявените от жалбоподателя искове за признаване дължимост на вземания за сумите - главница в размер на 930, 33 лева за периода 11.09.2017 до 02.07.2018г., 134,33лв - договорна лихва за периода 11.09.- 02.07.2018г., 394,57 лв - обезщетение за забава за периода 12.09.2017г. от датата на подаване на заявлението 26.03.2021г., ведно със законна лихва от датата на входиране на заявлението. Иска се отмяна на обжалваното решение и уважаване на предявените искове, по изложените съображения: оспорва се изводът на РС за наличие в процесния случай на императивните изисквания на чл.11, ал.1, т.9 ЗПК с насрещния довод, че е посочен в договора фиксиран лихвен процент и ГПР, както и че съгласно чл.19, ал.4 ГПК са изброени компонентите по изчерпателен начин, в каквато насока се сочи съдебна практика на окръжни съдилища; счита се, че процесният договор отговаря на императивните изисквания на чл.10, ал.1, чл.11, ал.1, т.7-12 и 20 и ал.2 и чл.12, ал.1, т.7-9, както и поради което не са налице условията за приемане последицата на чл.22 ЗПК с извод за недействителност на договора. По отношение на приетата от районния съд недопустимост за присъждане на главницата този правен извод се оспорва с възражението, че в настоящия

случай следва да намери приложение разпоредбата на чл.23 ЗПК за заплащане от потребителя само на чистата стойност по кредита, поради това, че нормата е специална като урежда по императивен начин отношенията между потребителя и кредитора по сключен ДПК, а самостоятелното съществуване на цитираната разпоредба в ЗПК би било безпредметно, тъй като същата възпроизвежда общите правила на чл.34 и чл.55, ал.1 ЗЗД, в каквато насока се извършва позоваване на съдебна практика на ОС-Пловдив. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение по делото.

Въззиваемата страна Й. Г. С., редовно уведомена, не е постъпил отговор по въззивната жалба, като в с.з. се явява лично и моли да се отхвърли жалбата и се потвърди обжалваното решение.

Пловдивски окръжен съд намира въззивната жалба подадена от надлежна страна, насочена е към подлежащ на обжалване валиден съдебен акт, депозирана е в срока по чл.259, ал.1 ГПК, поради което като процесуално допустима подлежи на разглеждане по същество.

Съдът е сезиран с иск по чл.422, ал.1 ГПК от „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД против Й. Г. С. от гр.П. за признаване установеност на вземания, предмет на издадена Заповед за изпълнение № 3233/31.03.2021г. по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№ 20215330105319 по описа на ПРС – IV бр.с. за сумите : по дължима главница в размер на 930, 33 лева за периода 11.09.2017 до 02.07.2018г., 134,33лв - договорна лихва за периода 11.09.-02.07.2018г., 394,57 лв - обезщетение за забава за периода 12.09.2017г. от датата на подаване на заявлението 26.03.2021г., ведно със законна лихва от датата на входиране на заявлението.

При отхвърляне на така предявените иски районният съд е направил проверка на представения по делото договор за потребителски кредит – договор за паричен заем № 143272 от 4.IX.2017г. относно наличието на неравноправни клаузи, сключен с ответницата и първоначалния кредитор „Сити кеш“ ООД, по който първата е получила заем в размер на 1000 лева, дължима на 43 равни месечни вноски от по 27,40 лв, при следните условия: ГЛП - 40,08% , ГПР – 49,078%, при предвидена в договора неустойка за непредставяне на обезпечение – банкова гаранция или поръчител, отговарящ на определени условия в договора, при посочена в договора общо дължима сума в размер на 2 161, 18 лева, които вземания са били предмет на цесионен договор, по който същите са прехвърлени на ищеца и за която цесия длъжникът се явява уведомен с предявяване на исковата молба, съобразно постановената съдебна практика на ВКС в тази насока. В проверката относно наличието на неравноправни клаузи в договора за заем като потребителски договор исковият съд е обосновал преценката си въз основа на съдържанието на договора с констатирано несъответствие на разпоредбата на чл.11, ал.1, т.9 ЗПК относно посочването на лихвения процент и липсата на условията за неговото прилагане, както поради непосочване на базата, въз основа на която се начислява лихвения процент – върху целия размер или остатъчната главница, така и относно начина на разпределянето му във времето – върху цялата дължима главница ли е или е съобразно поэтапното му намаляване, в резултат на което и начина на формиране на възнаградителната лихва и как е формиран претендираният й размер, нейния общ размер. Във връзка с установената недействителност на договора на посочените

основания по смисъла на чл.22 ЗПК, вкл. противоречието на клаузата за неустойката в него с добрите нрави съобразно установената съдебна практика в тази насока, по приложението на правната последица по чл.23 ЗПК, исковият съд е мотивирал дължимост на връщането на чистата стойност от страна на длъжника от 1000 лева, при отчитане на извършеното плащане в размер на сумата от 582,70 лева, при което нейната дължимост само в размера на сумата от 417,30 лева. Независимо от това обаче исковият съд е приел за недопустимо присъждането на неплатената главница, тъй като същата се претендира като дължима на действително договорно основание, а не на основание чл.23 ЗПК като дадена по недействително правоотношение, както и поради това, че разпоредбата на чл.23 ЗПК е аналогична на тази по чл.34 ЗЗД като базираща се на неоснователно обогатяване. Посочено е, че настоящото производство е по чл.422 ТПК, което е обусловено от издадената заповед за изпълнение, като отклоняването от предмета на делото би било процесуално нарушение като произнасяне по непредявен иск.

Въззивният съд споделя фактическите и правни изводи на районния съд във връзка с преценката относно констатираната недействителност на договора за потребителски кредит, към които мотиви се препраща. От настоящата въззивна инстанция се констатира също така, че посоченият само процентно ГПР в размер на 49,078% във вида на абсолютна процентна стойност е в нарушение на изискването на чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, тъй като не са посочени взетите предвид допускания, които се използват при изчисляване на ГПР по определения в Приложение №1 начин. Не става ясно дали предвидената дължима сума за неустойка при проявление на условия за нейната дължимост е включена в посочения в процентно съотношение ГПР при неговото формиране. Следва да се отчете изискването на чл.19, ал.1 ЗПК по отношение изражението на ГПР на общите разходи по кредита на потребителя, настоящи или бъдещи, които да са изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Съгласно легалната дефиниция на пар.1 от ДР на ЗПК всички разходи по кредита, вкл. лихви, комисионни, такси, възнаграждение за кредит и които потребителят трябва да заплати, вкл. разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит/ вкл. произтичащото от този договор задължение за неустойка при неизпълнение на договорно задължение/. В случаите на липса на конкретизация относно начина, по който е формиран посочения в договора ГПР като абсолютна стойност и данните, въз основа на които е направено изчисляването, какъвто е настоящият случай, е налице неяснота относно включените компоненти, което не дава възможност за преценка от страна на потребителя относно изгодността на предлаганите от кредитодателя финансови условия, въз основа на която преценка да вземе икономическо обосновано решение чрез надлежно информирано съгласие да сключи договора за кредит. С оглед на това е налице нарушение на изискването за съставяне на предлагания договор за потребителски кредит по ясен и разбираем начин съгласно чл.10, ал.1 ЗПК, поради което и на основание чл.22 ЗПК е налице и посоченото основание за обявяване на процесния договор за недействителен. Съгласно чл.23 ЗПК в този случай потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихви и други разходи по кредита.

Не се споделят мотивите на районния съд обаче в частта относно приетата недопустимост за прилагане на правната последица на чл.23 ЗПК в установения размер дължимостта ѝ от 417,30 лева по съображения с оглед характера на предявения иск. С актуална съдебна практика на ВКС по чл.290 ГПК се приема както за исковете по чл.422 ГПК, така и тези по чл.79 ЗЗД, че „при недействителност на договора, съгласно разпоредбата на чл.23 ЗПК, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Ако тази недействителност се установи в производство по чл.422 ГПК, съответно в производство по чл.79 ЗЗД, съдът следва да установи с решението си дължимата сума по приетия за недействителен договор за потребителски кредит, доколкото ЗПК е специален закон по отношение на ЗЗД и в цитираната разпоредба на чл.23 ЗПК е предвидено задължението на потребителя за връщане на чистата сума по кредита. Това следва от характеристиката на договора за потребителски кредит и задължението за периодичност за връщане на сумата. Ако се приеме, че установяването на дължимостта на чистата сума по получения кредит и осъждането на потребителя за нейното връщане следва да се извърши в отделно производство, по предявения иск с правно основание чл.55 ЗЗД, то би се достигнало до неоснователно обогатяване за потребителя, предвид изискуемостта на вземането по недействителния договор, в частност на нищожен договор за потребителски кредит“. Така Решение по чл.290 ГПК по гр.д.№ 3855/ 2021г. на ВКС – IV ГО и по гр.д.№ 3620/ 2021г. на ВКС – III ГО. С оглед на това следва отмяна на решението в тази му обжалвана част и уважаване на предявения иск по чл.422, ал.1 във вр. с чл.415, ал.1 ГПК.

С оглед частичната основателност на предявения иск и жалбата, следва на жалбоподателя и ищец да се присъди по 100 лева за всяка от инстанциите на основание чл.78, ал.8 ГПК във връзка с чл.37 ЗПП и чл.25, ал.1 НЗПП, както и ДТ за въззивното обжалване от 25 лева.

Водим от горното и на основание чл.271, ал.1, пр.1 ГПК, въззивният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2612/ 12.07.2022г. постановено по гр.д.№ 12594/ 2021г. по описа на Пловдивски районен съд – 19 гр.с. в частта, в която е отхвърлен предявеният от „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК:*** против Й. Г. С., ЕГН: ***** иск по чл.422 ГПК за признаване установеност на вземане до размера от 417,30 лева / четиристотин и седемнадесет лева и 30 ст./ дължима главница по сключен Договор за паричен заем № 143272 от 4.IX.2017г, предмет на издадена Заповед за изпълнение № 3233/31.03.2021г. по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№ 20215330105319 по описа на ПРС – IV бр.с.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2612/ 12.07.2022г. постановено по гр.д.№ 12594/ 2021г. по описа на Пловдивски районен съд – 19 гр.с. в останалата му

обжалвана част.

Осъжда Й. Г. С., ЕГН: ***** да заплати на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК:*** сумата общо 225 лева / двеста двадесет и пет лева/, направени разноси за въззивното обжалване и юриск.възнаграждение за първоинстанционното и въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____